

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 31 december 2012

954/2012

Lag

om produktgodkännanden för vissa byggprodukter

Given i Helsingfors den 21 december 2012

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

I denna lag föreskrivs om förfaranden för att konstatera huruvida en byggprodukt uppfyller de väsentliga tekniska krav (*duglighet*) som anges i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) eller med stöd av den.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på sådana byggprodukter som inte omfattas av en harmoniserad produktstandard och vars tillverkare inte har låtit utföra en europeisk teknisk bedömning enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphävande av rådets direktiv 89/106/EG, nedan *byggproduktförordningen*.

Denna lag tillämpas på produkter enligt 1 mom. även när de används vid mark- och

vattenbyggnad. Lagen tillämpas dock inte på byggprodukter som används vid farledshållning och godkänns av Trafikverket.

3 §

Förfaranden för att konstatera dugligheten hos en byggprodukt

Dugligheten hos en byggprodukt kan konstateras genom

- 1) typgodkännande,
- 2) kontrollintyg, eller
- 3) tillverkningskontroll.

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *byggprodukt* en sådan bestående byggnadsdel eller konstruktion eller en förnödenhet, produkt eller anordning som är fast ansluten till ett byggnadsverk och för vilken det i markanvändnings- och bygglagen eller med stöd av den har föreskrivits väsentliga tekniska krav, eller en del som behövs för monteringen av sådana byggprodukter som avses ovan,

2) *typgodkännandeorgan* ett av miljöministeriet bemyndigat organ som meddelar typgodkännanden,

3) *godkänt organ* ett av miljöministeriet godkänt organ som utfärdar kontrollintyg,

4) *organ för certifiering av tillverkningskontroll* ett av miljöministeriet godkänt organ som certifierar att en byggprodukt stämmer överens med kraven,

5) *organ* ett organ enligt 2—4 punkten.

2 kap.

Typgodkännande

5 §

Organ eller myndighet som meddelar typgodkännanden

Typgodkännanden meddelas av ett typgodkännandeorgan. Av särskilda orsaker kan också miljöministeriet meddela typgodkännanden.

6 §

Användning av typgodkännande

En byggprodukts duglighet konstateras genom typgodkännande om

1) byggprodukten till sina tekniska egenskaper är sådan att den inverkar betydligt på huruvida de väsentliga tekniska krav som ställs på ett byggnadsverk kan uppfyllas,

2) byggprodukten är av en sådan typ som används allmänt, och

3) byggnadstillsynsmyndighetens åtgärder kan förenklas eller förenhetligas genom typgodkännandet.

För att typgodkännande ska kunna meddelas måste tillverkningskontrollen vara certifierad.

Närmare bestämmelser om typgodkännande och om certifiering av tillverkningskontroll får utfärdas genom förordning av miljöministeriet.

7 §

Ansökan om typgodkännande

Den som tillverkar en produkt får ansöka om typgodkännande.

I ansökan ska en redogörelse ges för byggproduktens planerade användningsändamål. Till ansökan ska fogas en beskrivning av produkten och dess tillverkning samt behövliga provningsrapporter, beräkningar, ritningar och andra utredningar som visar dugligheten. Till beskrivningen av produkten och dess tillverkning ska sökanden foga behövliga anvisningar om installation, användning, underhåll och lagring samt tekniska ritningar och anvisningar för projektering och en utredning över behövlig tillverkningskontroll. I ansökan ska anges vilket organ för certifiering av tillverkningskontroll som tillverkaren anlitar och till ansökan ska fogas en utredning om tillverkningskontrollens oavhängighet.

Närmare bestämmelser om ansökan om typgodkännande och de utredningar som krävs får utfärdas genom förordning av miljöministeriet.

8 §

Beslut om typgodkännande

I ett beslut om typgodkännande eller i en bilaga till beslutet ska följande uppgifter ingå:

1) tillverkarens och sökandens namn och hemort,

2) produktens benämning och en beskrivning av produkten,

3) den planerade användningen av produkten,

4) villkoren för godkännandet,

5) namn och hemort för det organ som certifierar tillverkningskontrollen samt datering för avtalet om tillverkningskontroll,

6) märkning av produkten,

7) behövlig information för projektering samt behövliga anvisningar om installation, användning, underhåll och lagring,

8) giltighetstiden för godkännandet.

Typgodkännanden meddelas för viss tid, högst fem år i sänder. Om CE-märkning blir tillämplig på produkten, upphör typgodkännandet att gälla.

Närmare bestämmelser om beslut om typgodkännande får utfärdas genom förordning av miljöministeriet.

9 §

Typgodkännandemärkning

En typgodkänd byggprodukt ska märkas så som förutsätts i typgodkännandet. Märkningen ska fästas på själva produkten eller, om detta inte är möjligt, på förpackningen eller på ett medföljande dokument. Användningen av typgodkännandemärkning måste upphöra när giltighetstiden för typgodkännandet löper ut.

Närmare bestämmelser om typgodkännandemärkning får utfärdas genom förordning av miljöministeriet.

10 §

Tillsyn som rör typgodkännande

Om en byggprodukt är typgodkänd, måste tillverkningskontrollen säkras för att säkerställa att produkten stämmer överens med kraven för typgodkännandet och dessutom uppfyller villkoren i typgodkännandebeslutet.

Vid certifiering av tillverkningskontrollen iakttar tillverkaren systemet för den interna tillverkningskontrollen och testningen av produktionen. Ett organ för certifiering av tillverkningskontroll certifierar den interna tillverkningskontrollen genom att utföra en första inspektion och en fortlöpande övervakning av tillverkningskontrollen samt genom att bedöma och godkänna den.

Närmare bestämmelser om tillverkningskontroll får utfärdas genom förordning av miljöministeriet.

3 kap.

Kontrollintyg

11 §

Organ som utfärdar kontrollintyg

Kontrollintyg utfärdas av godkända organ.

12 §

Användning av kontrollintyg

Dugligheten hos en byggprodukt konstateras med ett kontrollintyg om

1) byggprodukten till sina tekniska egenskaper är sådan att den inverkar på huruvida de väsentliga tekniska krav som ställs på ett byggnadsverk kan uppfyllas,

2) produkten på grund av sina egenskaper lämpar sig för godkännande med kontrollintyg, och

3) byggprodukten är av en sådan typ som används allmänt eller så kan byggnadstillsynsmyndighetens åtgärder förenklas eller förenhetligas med hjälp av kontrollintyget.

En förutsättning för att ett kontrollintyg ska kunna användas är dessutom att tillverkaren iakttar systemet för den interna tillverkningskontrollen och testningen av produktionen. Ett organ för certifiering av tillverkningskontroll certifierar den interna tillverkningskontrollen genom att utföra en första inspektion och en fortlöpande övervakning av tillverkningskontrollen samt genom att bedöma och godkänna den.

Ett godkänt organ beslutar vilka uppgifter som ska anges i ett kontrollintyg för varje enskild produkt eller produktgrupp. Organet utfärdar intyget antingen på grundval av en fortlöpande certifiering av tillverkningen eller kontroll av prover från varje enskilt leveransparti.

Närmare bestämmelser om kontrollintyg för byggprodukter och om den certifiering av tillverkningskontrollen som är anknuten till intyget får utfärdas genom förordning av miljöministeriet.

13 §

Ansökan om kontrollintyg

Den som tillverkar en produkt får ansöka om kontrollintyg.

Till en ansökan om kontrollintyg ska fogas undersökningsrapporter och övriga utredningar som behövs för en bedömning av produktens användningssätt och egenskaper samt ges uppgifter om tillverkningskontrollen under produktionen.

Närmare bestämmelser om ansökan om kontrollintyg och de utredningar som behövs får utfärdas genom förordning av miljöministeriet.

14 §

Utfärdande av kontrollintyg

I ett kontrollintyg eller i en bilaga till intyget ska följande uppgifter ingå:

- 1) tillverkarens och sökandens namn och hemort,
- 2) produktens benämning och en beskrivning av produkten,
- 3) behövliga uppgifter om produktens egenskaper och användningssätt och om övriga omständigheter som rör användningen av produkten,
- 4) uppgifter om bedömningsmetoderna.

Kontrollintyg utfärdas för viss tid, högst fem år i sänder. Det godkända organet kan vid behov kräva periodisk utvärdering för att säkerställa att produktens egenskaper stämmer överens med de egenskaper som tillverkaren har uppgett. En produkt som kontrolleras särskilt för varje leveransparti får inte tas i bruk förrän det godkända organet har utfärdat ett kontrollintyg, där partiet i fråga har godkänts för användning.

4 kap.

Tillverkningskontroll

15 §

Användning av tillverkningskontroll

Om dugligheten hos en byggprodukt inte kan påvisas med ett typgodkännande eller ett kontrollintyg, kan tillverkningskontroll användas för att konstatera att produkten uppfyller de väsentliga tekniska krav som ställs på den.

16 §

Innehållet i tillverkningskontrollen

Vid tillverkningskontrollen ska tillverkaren iakta systemet för den interna tillverkningskontrollen och testningen av produktionen. Ett organ för certifiering av tillverkningskontroll ska certifiera den interna tillverkningskontrollen genom att utföra en första inspektion och en fortlöpande övervak-

ning av tillverkningskontrollen samt genom att bedöma och godkänna den. Tillverkningskontrollen kan innehålla testning av produkter som tagits ut i produktionsanläggningen eller på marknaden.

Närmare bestämmelser om användningen av tillverkningskontroll får utfärdas genom förordning av miljöministeriet.

5 kap.

Byggplatsspecifik prestandakontroll

17 §

Byggplatsspecifikt påvisande av dugligheten

Den som påbörjar ett byggprojekt ska utreda om en byggprodukt uppfyller de väsentliga tekniska krav som ställs på produkten när den används på byggplatsen i fråga, om produktens duglighet inte har påvisats på något annat sätt.

Byggnadstillsynsmyndigheten kan ålägga den som påbörjar projektet att påvisa att produkten uppfyller de väsentliga tekniska kraven på produkten, om det finns skäl att misstänka att produkten inte uppfyller dessa krav. Den som påbörjar projektet svarar för de kostnader som detta medför.

Närmare bestämmelser om att påvisa dugligheten för en specifik byggplats får utfärdas genom förordning av miljöministeriet.

6 kap.

Bemyndigade och godkända organ

18 §

Behörighet att bemyndiga och godkänna organ

Om ett organ uppfyller de krav som ställs på det bemyndigar miljöministeriet organet att meddela typgodkännanden, godkänner organet för att utfärda kontrollintyg eller som ett organ för certifiering av tillverkningskontroll.

19 §

Ansökan om bemyndigande att verka som typgodkännandeorgan

Ett organ som ansöker om bemyndigande att verka som typgodkännandeorgan, ska i sin ansökan specificera de produktgrupper för vilka organet önskar bevilja typgodkännanden.

Sökanden ska lämna tillräckliga uppgifter om

- 1) sin tekniska kompetens och oavhängighet,
- 2) den personal som sökanden har för att sköta uppdraget,
- 3) den utrustning sökanden har att tillgå för uppdraget,
- 4) övriga ekonomiska resurser, och
- 5) en utredning om en giltig ansvarsförsäkring eller ett därmed jämförbart arrangemang.

Närmare bestämmelser om ansökan om bemyndigande att verka som typgodkännandeorgan får utfärdas genom förordning av miljöministeriet.

20 §

Ansökan om att bli ett godkänt organ som utfärdar kontrollintyg

Ett organ som ansöker om att bli ett godkänt organ som får utfärda kontrollintyg ska i sin ansökan specificera de produkter eller produktgrupper för vilka organet önskar utfärda kontrollintyg. Det godkända organet ska i samband med sin ansökan eller senast innan verksamheten inleds specificera de grunder enligt vilka kontrollintyg utfärdas för varje enskild produkt eller produktgrupp i den utsträckning som det hör till det godkända organets uppgifter att ange tekniska kriterier.

Sökanden ska lämna tillräckliga uppgifter om sin tekniska kompetens och sin oavhängighet samt en utredning om en giltig ansvarsförsäkring eller ett därmed jämförbart arrangemang.

Närmare bestämmelser om ansökan om att bli ett organ som utfärdar kontrollintyg får utfärdas genom förordning av miljöministeriet.

21 §

Ansökan om att bli ett organ för certifiering av tillverkningskontroll

Ett organ som ansöker om att bli ett organ för certifiering av tillverkningskontroll ska i sin ansökan specificera de produkter eller produktgrupper för vilka organet önskar certifiera tillverkningskontrollen.

Sökanden ska lämna tillräckliga uppgifter om sin kompetens och sin oavhängighet samt en utredning om en giltig ansvarsförsäkring eller ett därmed jämförbart arrangemang.

Närmare bestämmelser om ansökan om godkännande som organ för certifiering av tillverkningskontroll får utfärdas genom förordning av miljöministeriet.

22 §

Allmänna krav på organ

Ett organ ska ha

- 1) en tekniskt sakkunnig personal, behövlig utrustning och tillräckliga ekonomiska resurser för att kunna sköta uppgifterna ändamålsenligt, och
- 2) tillgång till en personal vars tillförlitlighet samt oavhängiga ställning i förhållande till de organisationer och byggprodukter som ska bedömas är säkerställd.

I fråga om en och samma byggprodukt kan ett organ samtidigt fungera som typgodkännandeorgan eller organ som utfärdar kontrollintyg och som organ som certifierar tillverkningskontrollen, om arbetsprocesserna är separerade funktionellt så att organets oavhängighet är säkerställd.

Närmare bestämmelser om de krav som ställs på organ får utfärdas genom förordning av miljöministeriet.

23 §

Bedömning av ett organs sakkännedom, tillförlitlighet och oavhängighet

När sakkännedomen bedöms ska uppmärksamhet fästas vid personalens utbildning och erfarenhet och på den kompetens som personalen uppvisat i verksamheten.

En sökande kan anses vara tillförlitlig såvida inte en medlem eller ersättare i den sökande sammanslutningens styrelse eller förvaltningsråd, verkställande direktören, en ansvarig bolagsman eller någon annan i en med dessa jämförbar ställning

1) under de senaste fem åren har dömts till straff för en gärning som visar att han eller hon är inte är lämplig för uppdrag i ett bemyndigat eller godkänt organ, eller

2) har meddelats näringsförbud.

En sökande anses vara oavhängig om varken sökanden eller någon av dennes anställda bedriver eller står i kommersiellt, ekonomiskt eller något annat beroendeförhållande till någon som bedriver produktion eller import av, handel med eller planering, marknadsföring eller reparation av byggprodukter. Sökanden får inte heller stå i beroendeförhållande till en organisation som bildats av aktörer som bedriver sådan verksamhet.

Miljöministeriet har rätt att kräva att ett organs sakkännedom, tillförlitlighet och oavhängighet bedöms av utomstående.

24 §

Innehåll i beslut om bemyndigande och godkännande

Miljöministeriet kan bemyndiga eller godkänna ett organ för ett uppdrag för viss tid eller tills vidare. Bemyndigandet eller godkännandet kan begränsas så att verksamheten blir mindre omfattande än vad som avses i ansökan. Behövliga villkor för utövande av och tillsyn över verksamheten kan fogas till beslutet.

Beslutet kan även förenas med ett villkor om att verksamheten ska inledas inom utsatt tid vid äventyr att bemyndigandet eller godkännandet återkallas.

25 §

Tillsyn över efterlevnaden av villkor för bemyndiganden och godkännanden

Miljöministeriet utövar tillsyn över efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den, andra bestäm-

melser om godkännande av byggprodukter samt villkoren i miljöministeriets beslut om bemyndigande och godkännande. Byggnadstillsynsmyndigheterna bistår miljöministeriet i tillsynen.

Ett organ är skyldigt att lämna miljöministeriet de uppgifter som behövs för tillsynen. Organet ska utan dröjsmål underrätta miljöministeriet om förändringar i ägandeförhållandena, personskiten i fråga om dem som är ansvariga för verksamheten samt andra betydande förändringar i verksamheten.

Miljöministeriet har rätt att på organets verksamhetsställe och i organets laboratorier företa inspektioner som behövs för tillsynen, så att förutsättningarna för verksamheten kan konstateras. Inspektioner får likväl inte utföras i utrymmen som används för permanent boende.

26 §

Upphävande av kontrollintyg

Miljöministeriet får upphäva ett kontrollintyg om intyget har utfärdats för en byggprodukt som inte uppfyller kraven i markanvändnings- och bygglagen eller i bestämmelser som har utfärdats med stöd av den.

27 §

Avbrytande av verksamheten

Miljöministeriet får ge ett bemyndigat eller godkänt organ en skriftlig varning eller avbryta verksamheten, om

1) denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller andra bestämmelser som gäller godkännande av byggprodukter inte iaktas i verksamheten,

2) uppgifterna i övrigt inte har utförts korrekt, eller

3) det bemyndigade eller godkända organet har brutit mot villkoren i beslutet om bemyndigande eller godkännande.

Ett beslut om att avbryta verksamheten ska iaktas trots att ändring har sökts.

28 §

Återkallande av bemyndiganden och godkännanden

Miljöministeriet ska återkalla ett bemyndigande eller godkännande, om

1) det bemyndigade eller godkända organet inte bedriver regelbunden verksamhet eller upphör med sin verksamhet,

2) det bemyndigade eller godkända organet inte längre uppfyller villkoren för bemyndigandet eller godkännandet och inte inom utsatt tid har avhjälpt bristerna,

3) organet har försatts i konkurs, eller

4) en sådan representant för organet som har bestämmande ställning har meddelats näringsförbud.

Miljöministeriet ska också återkalla ett bemyndigande eller godkännande om organets verksamhet har avbrutits och organet inte inom skälig tid har eliminerat orsakerna till avbrottet.

Ett beslut om återkallande av ett bemyndigande eller godkännande ska iaktas även om det har överklagats.

7 kap.

Krav på bemyndigade eller godkända organs verksamhet

29 §

Certifiering av tillverkningskontroll

Ett organ för certifiering av tillverkningskontroll certifierar systemet för den interna tillverkningskontrollen när en byggprodukt har blivit godkänd med typgodkännande eller kontrollintyg eller genom tillverkningskontroll.

30 §

Rapport om tillverkningskontroll

Ett organ för certifiering av tillverkningskontroll ska registrera uppgifterna om de åtgärder som det utfört vid certifieringen av system för tillverkningskontroll samt resultaten av kontrollen. Uppgifterna ska bevaras i minst tio år.

I fråga om typgodkända byggprodukter ska certifieringsorganet årligen redovisa resultaten av certifieringen av tillverkningskontrollen för det typgodkännandeorgan som har meddelat typgodkännandet eller för miljöministeriet, om typgodkännandet har meddelats av ministeriet. I fråga om byggprodukter för vilka kontrollintyg har utfärdats ska certifieringsorganet årligen redovisa resultaten av certifieringen av tillverkningskontrollen för det godkända organet. I fråga om produkter som har godkänts genom tillverkningskontroll ska certifieringsorganet årligen redovisa resultaten av certifieringen av tillverkningskontrollen för tillverkaren.

Om det i samband med tillverkningskontrollen kommer fram en allvarlig brist som på ett betydande sätt äventyrar uppfyllandet av de väsentliga tekniska krav som ställs på ett byggnadsverk och det finns skäl att misstänka att bristfälliga byggprodukter används i byggandet, ska organet som certifierar tillverkningskontrollen utan dröjsmål informera miljöministeriet om bristerna.

31 §

Tjänsteansvar

På anställda vid ett typgodkännandeorgan eller ett godkänt organ tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de sköter uppgifter som anges i denna lag. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

32 §

Sekretess

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) får ett organ trots sekretessbestämmelserna lämna ut uppgifter som erhållits vid utförandet av uppdrag som anges i denna lag till

1) statliga och kommunala myndigheter för skötseln av uppgifter enligt denna lag,

2) marknadstillsynsmyndigheterna för marknadstillsyn,

3) åklagar- eller polismyndigheter för utredning av brott,

4) en domstol.

33 §

Ansvarsförsäkring

Ett organ ska i händelse av ersättningskyldighet ha en ansvarsförsäkring eller ett annat därmed jämförbart arrangemang.

34 §

Hänvisning till strafflagen

Den som bryter mot sekretessbestämmelsen i 32 § ska dömas till straff enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen (39/1889), om inte gärningen utgör brott enligt 40 kap. 5 § i strafflagen eller om inte strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag.

35 §

Brott mot bestämmelserna om godkännande av byggprodukter

Den som erbjuder sådana tjänster för godkännande av byggprodukter som avses i 3 eller 29 § utan det bemyndigande eller godkännande av miljöministeriet som krävs enligt 18 §, ska för *brott mot bestämmelserna om godkännande av byggprodukter* dömas till böter eller fängelse i högst tre månader.

8 kap.

Särskilda bestämmelser

36 §

Sökande av ändring i beslut av organ

Omprövning av ett beslut i fråga om en ansökan fattat av ett organ får begäras hos organet i enlighet med förvaltningslagen (434/2003).

Ett beslut som meddelats med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996). Ett beslut av förvaltningsdomstolen får överklagas genom besvär bara om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

37 §

Överklagande av beslut av ministeriet

Ett beslut som har fattats av miljöministeriet med stöd av denna lag får överklagas hos förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen.

38 §

Ömsesidigt godkännande

Om en byggprodukt har godkänts i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller Turkiet för användning i byggande, anses godkännandet ge tillförlitlig information om produktens egenskaper. Den som startar ett byggprojekt kan använda sådan information när den utreder om en byggprodukt uppfyller de väsentliga tekniska krav som anges i markanvändnings- och bygglagen eller med stöd av den.

9 kap.

Ikraftträdande

39 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2013.
Genom denna lag upphävs lagen om godkännande av byggprodukter (230/2003).

40 §

Övergångsbestämmelser

Denna lag ska även tillämpas på ärenden som är anhängiga vid ett organ när lagen träder i kraft.

Sådana beslut av miljöministeriet om att bemyndiga organ att meddela typgodkännanden eller certifiera bruksbeskrivningar eller om att godkänna organ för uppgifter i samband med certifieringen av tillverkningskontrollen för bärande konstruktioner som har meddelats innan denna lag trädde i kraft förblir i kraft tills något annat bestäms med stöd av denna lag.

Beslut om typgodkännanden eller certifiering av bruksbeskrivningar som har meddelats innan denna lag träder i kraft gäller tills beslutets giltighetstid löper ut eller tills övergångstiden för en harmoniserad produktstandard för produkten löper ut.

Hänvisningar till lagen om godkännande

av byggprodukter i andra lagar eller i bestämmelser utfärdade med stöd av dessa lagar ska anses gälla motsvarande bestämmelser i denna lag, om inte något annat följer av denna lag.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 21 december 2012

Republikens President

SAULI NIINISTÖ

Bostads- och kommunikationsminister *Krista Kiuru*